

Izhaja vsak delavnik popoldne

NOVIČAS

Društvo in upravnstvo v Kopariceh šte. 6 — Telefon uradništva šte. 30 — Telefon upravnstva šte. 328

GENE PO POŠTI:
za celo leto K 240—
za pol leta K 120—GENE PO POŠTI:
za četrt leta K 60—
za en mesec K 20—

V upravi stane mesečno K 18—

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Posamezna številka stane K 1.40

Za staro pravo.

Slovenska politična klika, ki se skriva pod imenom demokratske stranke, je pravkar vpriporila velike nove žrtve za dosego svojih ciljev. Svojemu Molohu je vrgla v žrelo največje državne svetinje: pravico in svobodo. Komaj uzakonjeni občinski volivni red, ki je bil vsaj nekoliko demokratičen, je uničila kakor kos nerabnega papirja in si dala uzakoniti drugega, ki je umerjen prav na njeno pokvečeno, krnjavo telo.

Izpremembe novega ali pravzaprav najnovejšega občinskega volivnega reda se tičejo v glavnem samo mest z nad 10.000 prebivalci, t. j. tistih občin, v katerih demokratska stranka sploh še živi pod lastnim imenom in v katerih edino še upa s pomočjo potrjenega volivnega reda priti do veljave. Člen 34. občinskega volivnega reda določa: V občinah z lastnim štatutom in v občinah z 10.000 ali več prebivalci pripade predvsem polovico mandatov manj eden, z namestniki vred, tisti kandidati listi, ki dobi relativno največ glasov. Ostalo število mandatov z namestniki se razdeli med vse stranke po sorazmernem sistemu. To se pravi: Če spravijo demokrati v Ljubljani, Celju, Mariboru itd. skupaj le par glasov več nego posamezne ostale stranke, dobe najprej en mandat manj nego polovico vseh mandatov in namestnikov; kar ostane, se razdeli med vse kandidatne liste po proporciji ter dobi demokratska stranka polovico vseh mandatov še toliko manj, kolikor jih jej gre po proporciji. Ni vrag, da bi demokracije na ta način zopet ne dobili v roke Ljubljanec!

Tako so se pridružili demokracije v Belgradu in dosegli novo potrdbo občinskega volivnega reda in razen tega zagotovilo, da se razreženo komaj izvoljeni mestni obč. odbori in razpišejo nove volitve. S tolikim trudom uvedeno delo obč. zastopov, na katero je prebivalstvo tako težko čakalo, se bo zopet siloma pretrgalo in uničilo, občinske uprave bodo zopet za kdove koliko časa obsojene na brezplodno životarjenje, velike splošne dobrine bodo propadale, pereča vprašanja ostala nerešena, a občani bodo morali poleg vseh drugih težav in neprijetnosti znova voditi politično vojno za občinsko upravo.

Ali si je mogoče misliti, da bo izmučeno mestno prebivalstvo za to herostratsko delo nagradilo demokratsko stranko s svojim zaupanjem in ji znova pomoglo v sedlo? Kdo pa naj vendar še voli to stranko? Ali morebiti delavstvo, posebno železničariji in tobačni delavci, ki se jim pod demokratsko vlado tako sijajno godi? Ali naj se sedaj proletariati izkaže demokratskom hvaležnega za naredbo o redu in radu? Ali pa naj volijo demokrate uradniki v zavihu za sijajno ureditev in izenačenje plač, za pravično pragmatiko, za pošteno izvršeno redukcijo temeljem kvalifikacije? Ali naj dvignejo demokrate na ščit slovenske

ski kulturni delavci, ki so našli v njih tako globoko razumevanje in tako učinkovito podporo za svoje kulturne težnje? Ali naj se slovenski narod kot tak oklene demokratske zastave v zahvalo, da so demokracije v Belgradu tako zvesto zastopali in tolažili njegove želje in zahteve po narodnem edinstvu temeljem lastne slovenske individualnosti? Ali naj se jim zahvali za to, da so mu izvojevali davno zaželjeno politično, kulturno in gospodarsko zedinjenje Slovenije, njegovo staro pravdo izza narodnega prebujenja? Ali naj se Slovenec z volivno kroglico v roki topot končno zahvali demokraciji za to, da so ga s svojim delom in svojimi uspehi utrdili v veri v to tako zaželjeno državo, ga naučili od nje pričakovati samo pravico in pomoč v vseh dobrih težnjah?

Bodi dovolj; dobrot, ki jih demokrati slovenstvu niso pridobili, zaslug, ki si jih zanj niso stekli, je nebroj. Nasprotno gre vse hudo, ki nas je zadelo in nas še zadeva v lastni domovini, na njihov račun. Oni so obrekli naše najsvetejše narodne in kulturne težnje kot separatistične in vele-

izdajalske, oni so odredili državi nenaravne cilje, ki so ljudskemu mišljenju in hotelju nasprotni. In ta z najtežjimi krivdami preobložena stranka si drzne upati, da bo s potrjenim občinskim zakonom ogoljufala slovenskega volivca še za zadnje, kar mu je ostalo — za svobodni izraz njegove sodbe, njegove volje!

Vse, kar danes v Sloveniji pošteno misli, hoče le eno: dati kliki, ki je zagrešila nad slovenstvom in nad posameznimi stanovni toliko zla in nasilja, neusmiljeno brcol Povedati tudi Belgradu enkrat, da ta klika ne predstavlja v Sloveniji nikogar razen tistih, ki jih je spravila h koritu. V to svrho bo vsaka stranka in vsaka skupina storila vse, kar bo v njeni moči, ta cilj bo v potrebi združil vse, kar ni demokratskega.

Brez bojazni, da bi se morda vendar-le utegnili motiti, napovedujemo demokraciji že danes njihov popolni poraz pri bodočih občinskih volitvah. Vrv, ki so jo z novim potrjenim občinskim volivnim redom hoteli splesti politični svobodni, bo zadržila vrat njim samim. Slovenija ni morda kak mažarski komitat!

Protest jugoslovanske vlade radi Reke.**D'Annunzio na Reki?**

Belgrad, 22. marca. (Izv.) Kakor je doznal Vaš dopisnik, je vlada poslala veliki ententi precej ostro noto, v kateri odločno protestira proti ponovnim kršenjem rapalske pogodbe od strani Italije, med katere spada tudi najnovejši razvoj dogodkov na Reki.

Trst, 22. marca. (Izv.) Tukaj se splošno govori, da se d'Annunzio nahaja že več dni na Reki. On namerava javno nastopiti, čim bo dovolj rednih čet italijanske vojske na Reki, ker upa, da se mu bo posrečilo, jih pridobiti za svoje načrte.

Zanimiva razkritja o Vranglovcih.

Belgrad, 22. marca. (Izv.) Na včerajšnji seji je zunanji minister dr. Ninčič odgovarjal na interpelacijo poslance Moskovljeviča glede generala Vrangla. Dejal je približno sledeče:

Mi smo že prej izjavili, da se Vranglovemu bivanju pri nas ne more pripisovati nikak politično-vojni značaj in je z ozirom na to Vrangel samo begunec, kakor so tudi drugi ruski begunci, ki uživajo našo gostoljubnost. Mi Vrangla nismo nikdar pripoznali za kakega šefa, niti tedaj, ko je on korakal s svojo vojsko proti Moskvi. V vseh bojih v Rusiji smo se dosledno držali nevtralne in smatrali vse akcije proti sovjetski vladi kot meščanske vojne. Zato ne moremo dopustiti, da bi se pri nas organiziral kak nov napad, ker bi s tem stopili v vojno stanje, česar pa naš narod ne bi nikdar dopustil. (Dr. Korun: Kako pa go-

voril Spalajkovič!)

Poslanec Moskovljevič se z odgovorom ni zadovoljil in je izjavil, da je Bucev nedavno v svojem govoru priznal, da obstoja vrhovni svet, ki naj predstavlja nekaj parlament. Ta vrhovni svet ima svoj sedež v Sofiji in se ravna predvsem po navodilih iz Berlina. Njegov predsednik pa se nahaja v Belgradu. Glavni oproda generala Vrangla reaktor Skarbinski je prisostvoval znani konferenci v Reichenhallu in je tam podpiral sklepe, ki so jih sklenili predvsem nasprotniki naše države. To so fakta, ki jih minister ne more omalovaževati.

Glede luke Baroša je minister Ninčič odgovoril poslancu Laziju, da naša vlada ni vodila nobenih pogajanj z italijansko vlado. O Reki pa da mu ni ničesar novega znanega razen onega, kar je že nedavno povedal.

POSVETOVANJE O RUSIJI.

London, 21. marca. (Izv.) »Daily Telegraph« poroča k včerajšnji popoldanski seji strokovnjakov, da se je na eni strani pokazalo nagnjenje, da je treba preprečiti preveliko vmesavanje v ruske zadeve. Jutri bo italijanska delegacija predložila ita-

lijanski načrt o obnovi Rusije. Govori se, da ni še gotovo, ali bodo na vsak način predloženi francoski načrti glede razvoja Ukrajine, Donca in Kubanske. Razpravljali bodo tudi o vprašanju, v kaki valuti naj Rusija povrne privatne dolgove.

Tunel.

Roman. Spisal Bernhard Kellermann. — Poslovenil Peter Miklar.

Od silne hrumeče glasbe, od dišav, slepečih svetlobnih valov, od blestenja draguljev napolnjeni vzduh cvetličnjakov, ki ga je obdajal, je dal Allanovim mislim največjo jasnost. Njegove misli so delale hitro in natančno, dasi se ga je položilo močno razburjenje. Načrt je bil vse! Z njim je stal in padel! Za poizkuse, poizvedbe, tisoč predpriprav je žrtvoval svoje imetje ter bi moral, kakor hitro se načrt ne izvede, odkrito rečeno, jutri začeti iznova. Načrt je bil njegovo življenje. Izračunil je svoj položaj kakor algebrski problem, pri katerem je vsak člen vsota prejšnjih vsot. V prvi vrsti bi lahko vzbudil zanimanje za svoj načrt pri jeklenem trustu. Trust je v konkurenciji s sibirskim železom podlegel ter je nezasišano miroval. Trust bi načrt popadel — stava deset proti eni! — aji pa bi Allan lahko z njim bil boj na nož. Lahko bi naskočil veliki kapital: Morgana, Vanderbiltja, Goulda, Astorja, Mackaya, Havemeyerja, Belmonta, Whitaya in kakor se že imenujejo. Loliti se obroča velcbank. Slednjic bi se, če bi vse šlo po vodi, lahko zvezal s časopisjem. Lahko bi dosegel svoj cilj po ovinkih; dobro premišljeno, Lloyda sploh nič ni potreboval. Toda z Lloydom ramo ob rami je bil dobljen naskok, ne da bi trebalo s trudom prodirati ter posebej priboriti vsake pedi zemlje.

In Allan, ki ni videl nič, ne slišal nič, je izdelal za neizprosni, napolzaprimi očmi svoj vojni načrt do najmanjših podrobnosti.

Naenkraj je šlo skozi dvorano, ki je vsled hipnoze

po glasbi ležaja brez diha, nekaj kakor strmenje. Glave so se zganile, kamenčki so se jačje zabjeslali, daljnogledni zabljiskali. Glasba je žuborela v lahnom piano in dirigent se je vzemirjejn ozrl, ker so v dvorani šepetali. Nekaj se je bilo moralo zgoditi, kar je imelo večjo moč nad občinstvom nego hipnoza dvestodvajsetih glasbenikov, dirigenta in nesmrtnega komponista.

V sosednji loži je dejal pritajen bas:

»Rosy Diamond ima... iz zakladnice Abdul Hamida... Dvestotisoč dolarjev je vreden...«

Allan je dvignil pogled: loža nasproti je bila temna — Lloyd je bil prišel!

V temni loži se je molno razločil znani, nežno začrtani profil Ethel Lloyd. Niene zlatorumene lase so se spoznale samo po nekem nedolčnem lesketanju in na levem sencu (ki je bilo obrnjeno proti občinstvu) je nosila velik dragulj, iskrec v bledordečem blesku.

»Poglejte ta vrat, ta filnik,« je šepetal pridušjen glas gospoda v sosednji loži. »Ali ste že videli kdaj tak filnik? Pravijo, da Hobby, arhitekt — da, plavolasec, ki je bil poprej fik zraven...«

»No, to se lahko mislilo« je šepetal drugi glas s čistim angleškim akcentom in lahek smehljaj se je slišal.

Ozadje Lloydove lože je predeljevalo zagrinjalo in Allan je sklepal iz gibanja Ethel, da sedi za njim Lloyd. Nagnil se je in zašepetal ženi na uho:

»Lloyd je vendar prišel, Maud.«

Toda Maud je slišala samo glasbo. Allana niti razumela ni. Bila je morda edina v dvorani, ki še ni vedela, da sedi Ethel Lloyd v svoji loži in ima »Rosy Diamond«. V hipnem dušnem vznichenju, ki ga je zaplila v njeni duši glasba, je slegnila svojo majhno

roko tipaje k Allanu. In Allan jo je prijel zanj ter jo mehanično božal, dočim se mu je podilo skozi možgane tisoč hitrih, drznihi misli in njegovo uho lovilo le odlomke besedčenja šepetajočega in pridušenega glasu poleg njega.

»Diamante?« je vprašal šepetajoč glas.

»Da!« je odvrnil pridušeni glas. »Pravijo, da je tako začel. V avstralskih rudnikih.«

»Ali je špekuliral?«

»Na svoj način. Imel je kantino.«

»Ali ni imel rudnika, pravite?«

»On je imel svoj rudnik.«

»Jaz ne razumem.«

»Pravijo. Svoj lastni rudnik, ki ga ni veljal ne ceniti... Delavce, kakor veste, natančno preiščejo... požirajo diamante.«

»To mi je popolnoma novo...«

»Lloyd, tako pravijo, ... kantinar ... je nekaj pimešal whiskyju, ... da so dobili morskno bolezen... njegov rudnik...«

»To je neverjetno!«

»Pravijo! In zdaj izdaja milijone za univerze, zvezdarne, knjižnice...«

»Ej, ej, ej!« je dejal šepetajoči glas, popolnoma porazen.

»Pri tem je težko bolan, se boji ljudi — po meter debele betonske stene obdajajo njegovo stanovanje, da ne pride noben glas do njega... kakor ujetnik...«

»Ej, ej, ej!«

»Psst!« Maud se je razlučeno ozrla in glasova sta umolknila.

narjev. Sekcija je nadalje ugotovila, da je 10 zasebnih brodarjev, ki so v vojni izgubili ladje, leta 1919. naprosilo vlado, naj jim da v najem državne ladje, da bi mogli začeti z brodarstvom. Država je ugodila njihovim prošnji. Ko pa je pozvala te brodarje, naj plačajo najemnino, so ti najemniki ladj prosili, naj se jim ta najemnina ne računa, ampak da plačajo samo razliko med ono tonažo, ki so jo dobili od države v najem, in med ono, ki so jo izgubili v vojni. Vlada je sprejela to zahtevo. Sekcija pa se s tem ne zadovoljava in zahteva, naj se ji predloži pogodba in bilanca broderskega sindikata in privatnih brodarjev, da more vsa zadeva stvarno proučiti.

Današnja predborza.

Zürich, 22. marca. (Izv.) Na današnji predborzi notirajo: Budimpešta 0.63, Berlin 1.78, Italija 26.15, London 22.51, New York 514, Pariz 46.30, Praga 8.87, Dunaj 0.0675, n.a. K 0.0725, Zagreb 1.55 (včeraj 1.60), Varšava 0.13, Holandsko 194.35.

Zagreb, 22. marca. (Izv.) Današnja predborza: Dunaj 4.60—5.10, Berlin 120—128, Budimpešta 44—45, Bukarest 240, Italija 16.28—16.30, London 1350—1380, New York ček 290, dolarji 290—295, Pariz 28—29, Praga 605—620, Zürich 58.60—59.

Politični dogodki.

+ Ponoven ugovor. Na včerajšnji seji parlamenta je poslanec M a z i podal v imenu Jugoslovanskega kluba ponoven odločen ugovor proti izvedbi centralizma, ugotavljajoč, da bo centralizem preprečil konsolidacijo države in uničil narodovo edinstvo. V svojem protestu pravi Jugoslovanski klub, da je delovanje parlamenta navaden glasovalni stroj, kjer ne pomaga nobena še tako resna in stvarna debata. — Mislimo, da je ta označba parlamenta mojstrsko zadeta.

+ Pribičević toži. Dne 20. t. m. je Pribičević zastopnik vložil tožbo proti Protiću. Tedaj vendar! Treba pa je, da g. Pribičević stopi pred sodišče kot navaden državljan in ne kot minister.

+ »Jutro« in namestnik Hribar. Današnje »Jutro« priobčuje sledečo vest:

»Ljubljanski pokrajinski namestnik Hribar, ki se mudi sedaj v Beogradu, pripravljaja načrt za ustanovitev nove politične stranke, ki naj bi bila naperjena proti hrvatskim in slovenskim demokratom. Stranko naj bi tvorili disidenti klerikalne, narodno-socialne in kmetijske stranke in Hrvatskega bloka, ki se ne strinjajo v Radićem. Stranka bi imela nalogo, delati z radikalci ter bi imela v svojem programu tudi revizijo ustave.« — Uredništvo »Jutra« pristavlja k tej vesti, da jo priobčuje z vsoto rezerv. Pravi, da je g. Hribar sicer pristavil radikalne stranke, da pa je prišel za namestnika »izključno le vsled privoljenja SKS in JDS, katerim je slovesno obljubil popolno lojalnost.« Na koncu pa g. Hribarju malce zagrozi, češ da »ne želi zamenjati svojega visokega uradniškega mesta z vlogo ustanovitelja 99. stranke.« — Zadeva obeta postati zanimiva.

Dnevni dogodki.

— Poletnega časa ne bo. Tako je bilo sklenjeno na posvetovanju v ministertvu za socialno politiko dne 19. t. m.

— G. Ivan Hribar je bil dne 24. t. m. od belgrajskega francoskega poslanika Simonsa odlikovan z komanderskim križcem francoske častne legije.

— Cerkevni rop. Neznani tatovi so vlomili v cerkev sv. Trojice v Tržišču na Dolenskem. Odnegli so monštranco in ciborij iz tabernakla.

— Boj med razbojniki in žandarmerijsko patroljo. Iz prizrenske okolice že dalje časa prihajajo poročila o drznih napadih kačakov na naselbine in na potnike. Te dni so se pa kačaki zgrabili celo z žandarji, ki so na konjih prijezdili iz vasi Djenovice. Razvnel se je oster boj, ki je trajal do noči. V boju je padel vodja tolpe Šabon Abdija, ki je imel več umorov in ropov na vesti ter lepo vsoto razpisano na živo ali na mrtvo glavo. Drugi komiti so vstrajali do noči, v tem pa so svojo zasedo zapustili eden za drugim ter se umaknili v neznani smeri. Žandarji niso imeli izgub. Umikajočih roparjev niso mogli zasledovati, drugi so se pa napotili na pogon večje patrolje.

— Požari v Macdoniji. Razen kačakov (razbojnikov), ki se množijo od dne

do dne, prihaja v juž. Srbiji še požar na dnevni red in to ob istem času na treh mestih. V Prilepu so se neznani ljudje vrinili v policijsko poslopje, polili naokrog petroleja in potem zažgali. Poslopje je močno poškodovano, znotraj je mnogo stvari zgorelo, ogenj se pa le ni razširil, ker so ga še pravočasno zapazili in zadušili. V Skoplju je nenadoma izbruhnil ogenj v divizijski komandi. Poslopje je zgorelo, okolica pa se je obvarovala. V Debru je pa zgorela gimnazija od tal. Vse to bo v gotovi zvezi, vzroki oziroma krivci so pa v vseh teh slučajih nepoznani.

Ljubljanski dogodki.

Rakovnik. V četrtek dne 23. t. m. ni zvečer predavanja, ker se udeleži krožek stanovskega govora za mladeniče v cerkvi sv. Jožefa zvečer ob 7. uri.

Ij Zleraba šole. Iz krogov starišev smo prejeli: V ljubljanskih listih se je zadnji čas začelo vprašanje, ali je prav, da se šola porablja za nabiranje darov v različne svrhe in ali je prav, da se uvaja vanjo strankarska politika. Iz lastne izkušnje naj kot odgovor navedem to-le: Imam tri otroke, ki hodijo v šolo: 2 dečka in 1 deklico. Vsi trije me malone vsak dan nadlegujejo za kak prispevek, ki se zbira v šoli Tako so te dni vsi trije zahtevali po en dinar za srečke kola Jugoslovanskih sešter. Vsem nisem mogel dati. Kljub temu pa mi tudi najmlajši deček prinese domov srečko. Na vprašanje, kje jo je dobil, je odgovoril, da mu je neki součenec podaril zanje 1 Din. Iz tega se vidi, kam tira otroke to pobiranje prispevkov v šoli. — Še bolj kriči to, kar sem doživel z deklico. Ta je svojemu starejšemu bratu opetovano vrgla v obraz psovko »čuk«. Kaznoval sem jo in zahteval od nje pojasnila, kaj jo je nagnilo do takega obnašanja. Priznala mi je, da telovadna učiteljica Š.... v šoli vedno naglašča, da morajo biti vse učenke Sokolice. Ko se je oglasila neka učenka, da je Orlica, se je gdč. Š.... razsrdila in ji rekla, da je čukarica in da je vsak čuk, kdor je Ore. Sodbo si naj napravi javnost sama.

Ij Javna zahvala »Napreju«. Včerajšnji »Napreju« vabi vse delavce na javen želez-

ničarski shod, katerega sem sklical za jutri, 23. t. m. ob pol 7. uri zvečer v Mestni dom. Mene to zelo veseli in mi je s tem kar najbolj ustreženo, ker moj namen ni prav nič drugega, kakor dati priliko, da se delavci in železničarji na lastne oči prepričajo o vseh mojih »klerikalnih demagogičnih grehih«, ter da po svojem lastnem prepričanju razsodijo. Zato se »Napreju« za uslugo javno zahvaljujem. Samo glejte, gospodje okoli »Napreja«, da Vaši tovariši ne bodo delali nemira in začeli morda prezgodaj zvižgati, da se ne blamirajo. Mirno in pazljivo naj poslušajo Vaše obtožbe proti meni in moje opravičbe, potem pa naj le svobodno izžvižgajo na koncu shoda tistega, ki bo obsodbe vreden. Povem Vam še, da nimate v svojo obrambo prav nobenega drugega sredstva kakor da shod razbijete. Zato tudi hujskate vaše ljudi na izžvižgavanje, namesto da bi jih opozarjali na mirno in dostojno vedenje. Upam z vso gotovostjo, da bodo vsi železničarji in delavci se mirno vedli in najprej pazljivo poslušali Vas in mene ter potem pokazali, da se ne puste izrabljati od nobenih hujskacev in demagogov. — Torej na svidenje jutri zvečer! Vsi tisti, ki ste me bacnili iz koalicije, prinesite vse svoje dokaze seboj, da me razkrinkate in če sem res tak grešnik, kakor Vi o meni pišete, in govorite, naj me vsi zborovalci brezobzirno obsodijo in izžvižgajo.

Franc Beltram.

Konsumarjem.

Člane I. delavskega konsumnega društva v Ljubljani, ki še niso dopolnili svojega deleža, ki je bil zvišan od 30 na 100 K, prosimo, da to store čimprej. Brez lastnega denarja, brez lasne obratne glavnice, ni mogoče nabaviti si potrebne in zadostne zaloge.

Marsikdo ima manj pomisleka plačati za par litrov vina, kot plačati delež, ki ostane njegova last in tvori temelj njegovega blagostanja.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

IZJAVA.*

Delničarji Slovenske eskomptne banke trgovskih in industrijskih krogov so poslali »Poslano« od 21. marca 1922, v katerem navajajo krivo nekatera dejstva in smo zato dolžni dati izjavo: pojasnilo:

Predsedstvo zavoda je dobilo že po razpisu obnega zbora obvestilo, da nadzorstveni svet ni pregledal in odobril bilance, kot to zahteva § 35 družbenih pravil, temveč, da je ravnateljstvo zavoda že po objavi bilance naprosilo nekateri člani nadzorstvenega sveta, da podpišejo predloženo jim bilanco, kar so dotični iz kulance storili in sicer le 3 do 5 članov nadzorstva.

Dalje je prejelo predsedstvo zavoda poročilo od delničarjev, ki imajo več kot eno petino delniške glavnice, da bodo na občnem zboru zahtevali nekateri člani pojasnilo glede preiskave, katero je pred kratkim izvršilni odbor vodil proti ravnateljstvu zavoda na pritožbe klientov, da sta zahtevala od klientov provizije in si pustila izplačevati visoke zneske in na pritožbe, da ni prešel v prid zavodu znesek po 2000 Dol., ki ga je nakazala Menjalnica centrali. Izvršilni odbor, ki je preiskavo vodil z nekaterimi člani nadzorstva, ni mogel priti do jasnosti, ker je fascikel, zadevajoč slednjo zadevo, v pisarni ravnatelja izginil, ko je zadeva prišla na dan.

Ker ni bilo videti, da bi bil zavod kot tak obetno oškodovan, je hotel izvršilni odbor zadevo rešiti na ta način, da pridobi ravnateljstvu avtoriteto napram uradništvu z imenovanjem upravnim svetnikom

* Za vsebino pod tem naslovom ne prevzame uradništvo nobene odgovornosti.

proti temu, da uvede od upravnega sveta stalno kontrolo v banki, ki bi v bodoče onemogočala take manipulacije.

Ta strogi postopek je dal ravnateljstvu povod, da je posredovalo pri hrvaški skupini delničarjev, da je kršila sindikatni dogovor in od dala delnice »delničarjem trgovskih in industrijskih krogov«. Poleg tega je ravnateljstvo samovoljno nujno nakupovalo delnice zavoda na ime istega, kot je sedanja preiskava dognala, in jih oddajalo »trgovskemu in industrijskemu krogu« in dalje pobiralo pri svojih prijateljih pooblastila, da si ustvari večino glasov in doseglo s takim postopanjem komaj nadpolovično večino, dočim je ostala druga polovica brez varstva proti takemu postopanju.

Na gornje pritožbe je nato vodstvo sklicalo na dan 19. t. m. sejo upravnega sveta. Ta seja je bila pravilna in sklepčna v smislu § 32 pravil, kar je notarsko posvedočeno: Sklepi te seje so pravilni in veljavni, kar je priznalo in odobrilo tudi trgovsko ministertvo.

Upravni svet je med drugim sklenil, da občni zbor, razpisan na 23. t. m. prekličče in preloži na kasnejši čas in sicer iz razloga, ker ima ta občni zbor nalogo, da sklepa o računskem zaključku. To sklepanje pa ni možno niti umestno, dokler nadzorstveni svet ne pregleda vsega vodstva in poslovanja banke tako, kot to zahteva § 35 pravil.

Dalje ni smatral upravni svet oportunistim, da bi občni zbor razpravljaval o pritožbah glede 2000 dolarjev, dokler se temeljiteje ne preišče in dožene stvarni položaj kljub izginolem fasciklu.

Upravni svet je tudi sklenil, da izvede povišek deln. glavnice od

20 na 30 milijonov kron. Pri tem je postopal po danem pooblastilu obnega zbora od 17. aprila 1920 in popolnoma v soglasju s sklepom prejšnje seje upravnega sveta od 4. marca 1922. Takrat je bilo namreč sklenjeno, da se prevede ta povišek glavnice na prihodnji seji upravnega sveta, ki bo sledila publikaciji bilance. Delnice pa se niso dodelile lastnim zaupnikom, temveč sindikatu v katerega se povabijo Jugoslovanska Unions banka, Slovenska banka, Trgovska banka in Ljudska posojilnica. Na ta način pride zavod zopet v trdne roke in bo vsako manevriranje z delnicami v bodoče izključeno.

Vse druge trditve »Poslanega« so neresnične. N. pr. trditve o seji upravnega sveta in odzorstva dne 22. februarja 1922, kjer naj bi se bila izrekla prvemu ravnateljstvu polna zaupnica. Ko je namreč glavni direktor dr. Šverljuga izvedel, da je predsednik hotel urediti stvar mirno in za ravnatelja Bogadyja povoljno, je rekla, da bi ga oni »justificirali« že davno, ako bi imeli sami z njim opravka. Dalje, da je »večina« nadzorstva in upravnega sveta izročila bilanco v roke državnega komisarja.

Iz gorenjega je tudi razvidno, kako neutemeljena je trditev, da se hoče zavod izročiti popolnoma v roke Ljudske posojilnice in dr. Šustersiča, in da se gre tu za kak boj proti Zadrुžni gospodarski banki.

Upravni svet se zaveda svoje dolžnosti, da mora izvrševati zakon in pravila; to je delal doslej in se hoče ravnati tudi v bodoče kljub grožnji nekaterih delničarjev, da si hočejo sami izvršiti svoj občni zbor. Zavod je bil doslej čisto nepolitičen in bo ostal tudi na-

prej in pospeševal le interese trgovine in industrije.

Končno še pripomnimo, da je seja upravnega sveta od 19. t. m. priznana od ministertva trgovine kot pravilna in so njeni sklepi

odobreni. Zato občni zbor od 23. t. m. odpade.

Ljubljana, dne 22. marca 1922.

Upravni svet Slovenske Eskomptne banke.

Gazela milo
je najboljši domači izdelek. — Dobiva se v vsaki trgovini.

OBJAVA.

PETI REDNI OBČNI ZBOR SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE V LJUBLJANI,

kateri je bil sklican na 23. marca 1922 ob 11. uri v bančnih prostorih v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 11, z v tem oglasu določenim dnevnim redom in objavljenem v »Slovincu« št. 54. z dne 7. marca 1922

se prekličče in preloži

na kasnejši čas, ki bo pravočasno objavljen.

Ljubljana, dne 19. marca 1922.

Upravni svet Slovenske eskomptne banke v Ljubljani:

Jean B. Pollak
t. č. predsednik.

Karl Kauschegg
t. č. podpredsednik.

Jugoslovanska Unions-banka
preje **Mariborska eskomptna banka**
ustanovljena 1. 1872
Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec
expozitura v Skofjiloki

Aksijski kapital K 30.000.000
Rezerve K 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.